

# MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

32. szám.

Pest, aprilis 21. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságu iven fog megjelenni, és posta útján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől junius végeig, Budapesten, házhoz hordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhoz hordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

Pest april 21.

Ismerjük az elvek alkalmazásának nehézségeit. Koszoruba kötni virágokat a gyermek is tud; építeni a férfi sem mindenik.

Óhajtottuk volna részünkről, nyugodtan bevárni, míg a kivívott politikai elvek történetírását bevégzi a ministerium. Új viszonyok alkotásáról csak akkor lehet szó, ha az alkotó eszmék már formuláztattak.

Idő kell az új dolgok consolidálására.

Ezen megerősödés nélkül azon hullámban tolazkodnak fel az elvek, melyet a politikában anarchiának nevezünk.

Mi a szabadság terjedéseért küzdünk, nem akarhattunk józanul fejetlenség állapotát, épen akkor, midőn a hazának minél több felvilágosult főre van szüksége.

Más részről örökös figyelemmel követtünk minden elvet, mit a forradalmi kormány a kormányrudhoz vitt. Azt a gyermek is fogja látni, hogy az első magyar felelős ministerium forradalmi elemeknek köszölni lételet.

Egyet sem akarunk e kivívott elvek közül elveszteni. Ez nem más volna, mint a régi vágásokba visszatérve, új küzdés tárgyává tenni a már egyszer kivívott győzedelmet, az öröknek elvonása volna az építéstől.

Biztosítva szeretjük az alapokat látni, mielőtt az építés nagy munkájához fognánk.

Ezt vártuk a kormánytól.

Ennyi erőt hittünk a kormányban.

Codificálásban nagy hasznát vehetjük a tudományoknak; a kormány szilárd állásának csak egy biztosítéka van: az erélyesség.

Sőt mi azon meggyőződésben vagyunk, hogy forradalmi időszakban nem könnyen hagyják magokat a mindig ujabban felmerülő elvek codificálatni.

Rendszeres formákat nem bír meg a forradalom. Háborgó hullámok nem ismerik a partokat.

Ez észrevételek után áttérünk a tegnapi eseményekre.

A városi bizottmány petícióval járult a ministeriumhoz, oly meghagyással, hogy a nemzetörségről szóló törvény azon pontját, mely a valláskülönbség nélküli felfegyverzésről szól, oda tessék magyarázni, hogy a nemzetörségbe magokat már beirt zsidók a fegyvert tegyék le. Menjenek haza ne mutassák magokat az utcán. Vagy ha épen tetszik, menjenek ki a városból, az országból. Menjenek Jerusálembe.

Nem akarunk itt az előtételtől szólni. Egy magánálló csillag a tengeréjszakában csak azt mutatja, hogy milyen sötét az éj. Mi ragyogó napot várunk. És e nap nincsen messze.

Arról sem akarunk szólni, hogy a hazának épen ezen sürgető pillanataiban, minden értelmet, és akaratot kötelességünk felhasználni, melly nozzánk, melly alkotmányunkhoz csatlakozik. —

A melly nép a szabadságot maga számára vivja ki, annak kezében a szabadság nem sokára szabaddossá válik, mint az egyiptomi törvényhozó kezében a béke pálcája kigyóvá.

A szabadság a terjeszkedés által tartja feun magát. A rendiség önzése közt, mint a bezárt levegő, megbűszhődik.

Mindezt mellőzzük. Csupán a ministerium feleletét írjuk ide a városi küldöttséghez:

„A helyhatóság magyarázza a törvényt.“

Ez a felelet annyit tesz: kaparjuk ki más kezével a gesztenyét a tűzből.

Ez a felelet annyit tesz: tagadjuk meg a parlamentalis kormányt végeredményeiben.

Ez a felelet annyit tesz: adjuk meg színét az erélyességnek.

Dodona berke nem dördül többé. És a világ nem hisz az oraculum kétes feleletekben.

Határozottságot, bizonyosságot várunk a ministeriumtól.

A kormányokat nem szeretjük látni a hét bölcsek szerepében, kik közül egyik a másikhoz utasította szüntelen a kérdezőt, mondván, nem ő a bölcs, hanem az a másik.

A parlamentalis kormány, a nemzet erejének, hatalmának értelmének kifolyása. Töle nincsen felebbvitel.

Azon fenobbi nyilatkozatot, mi nyilvános elentétbe látjuk a kormány ezen hivatásával.

Azon nyilatkozatnak csak a megboldogult megye, s vis s inertiae rendszerének magyarázatából adhatunk értelmet.

Mi nyilván kimondottuk a kormányzás lehetlenségét ezen rendszer mellett.

Azon nyilatkozat csorbája a parlamentalis kormányban.

Azon nyilatkozat diplomatiai ügyessége által saját fegyverén ejtett a ministerium csorbát.

Nem fogjuk a határt kijelölni, meddig mehet egy előtétetes nép követelésében, ha a legfelsőbb hatalmat gyöngének érzi, csak annyit mondunk, hogy a kormány önfentartása ösztönénél fogva is kerülni fogja ezutánra az ilyen nyilatkozatokat.

Minden felelet, mellyet nem egyenesen adunk, egy egy alapját rendíti meg a bizodalomnak, mellyet az őszinteség támaszt. \*\*

Pest, april 21.

A ministerium a törvény szavai szerint független és felelős.

Uly értelemben fogadták el a törvényt a mostani ministerek.

Polgártársak, ez a független és felelős cím igen komoly dolog. A világért sem olly semmiség, mint a régi, tekintetes, nemes és vitélő elnevezés, a mihez a tekintély, nemeslelkűség és különösen vitéltség akár volt meg, akár nem, mindegyre ment.

Ha valaki független, s teheti azt, mit akar, mit lelke, meggyőződése parancsol, a midőn őt a nemzet a hatalom székébe ültette, egyszersmind megbizott benne, hogy hatalmával kizárólag csak ország javára és boldogságára fog élni.

Fog élni pedig hatalmával, ugy miként meggyőződése sugalja.

A meggyőződés helyességét vagy helytelenségét megítélni a nemzet dolga leszen. Így lehet ezen két egymással ellenkezni látszó eszmét, a függetlenséget, a felelősséggel megegyeztetni.

Alkalmazuk ezt az elvet azon ministerre, ki Bécsben lakva, a király oldala mellett van, s a magyar hadseregnek az ország határain kívüli alkalmazásával meg van bizva.

Erre vonatkozólag a törvény szavai ezek:

8. §. A magyar hadseregnek az ország határain kívüli alkalmazását, nemkülönben a katonai hivatalokrai kinevezést, szinte ugy ő felsége fogja, a 13. §. szerint folyvást királyi személye körül leendő felelős s magyar minister ellenjegyzése mellett elhatározni.

Az idézett 13. §. pedig így szól: a ministerek egyike folyvást ő felségének személye körül esz, s mindazon viszonyokba, mellyek a hazát az örökös tartományokkal közösen érdeklik, befolyván, azokban az országot felelősség mellett képviseli. —

A törvény szava világos.

A magyar hadsereggel mi sem történhetik a nélkül, hogy Eszterházy Pál beleegyezését s illetőleg ellenjegyzését arra rá ne adja.

Vigyázzon tehát a minister, mit tesz. Olaszországban olly dolgok történnek, mellyek a szabadelvű magyar nemzot előtt legnagyobb ellen-szenvet idézék elő.

Eszterházy Pál olly intézkedések alá írja oda nevét, melly őt a nemzeti gyűlés előtt a legkomolyabban compromittalni fogja.

A Journal des Debats april 12-én így ír :  
Paris april 11.

A tegnapi terjesztett hír alaptalannak valósult. Londonban semmi véres összeütközés nem volt. A nap zavar nélkül telt el.

A kormány részéről tett hatalmas készülétek, katonai rendezkedések, de főleg a londoni lakosság részéről roppant intézkedések látására, a Chartisták tervök kivételével felhagytak, s a demonstrációról lemondtak.

Reggel a fővezetők és választmányi tagok a tusa megkísértése iránti szándékokat megváltoztatván, a gyűlhelyen csak mintegy 10—12 ezer ember jelent meg, nagyobbára irlandiak, kik némely szónokok kihallgatása után, vezetőik tanácsára, s azon figyelmeztetésre, hogy a hidakoni átmenet tilos, sőt algyukkal zárattott el, szétszözlottak.

A petitio egy négylovas kocsin vitetett az alsó házba, hol egy küldöttség élén Feargus O'Connor által bemutatott.

Tegnap este még el voltak határozva, végig menni a tervezett pályán, s ez több reuniókban ki is jelentetett.

Blacksathban, közel Londonhoz egy meeting elnöke még így nyilatkozott :

Polgártársak! minket semmi sem tart vissza, mi el vagyunk határozva mindenre. Azokat, kik éhhallálal küzdenek, sem algyuk sem szuronyok vissza nem ijesztik.

Ezen s ehhez hasonló szavak mindig legrajobb tetszést arattak.

A Lambethi meeting azonban (London egyik külvárosában), már fordulatot adott az ügynek. O'Connor megváltását jelenté ki, mert úgy mond, illy esztelenségben részes lenni nem akar, s mert a tusa kivására a Chartistákat elégteleneknek tartja.

Majd megváltik, kiáltozának közbe, O'Connor, s a választmányi tagok árulóknak neveztek, s a legnagyobb ingerültség volt.

Másnap mindenki egy eseményes napra volt elkészülve. A város kérdéses részében 10 ezer katona (Londonban szokatlan szám), s a hidakhoz 20 algyu osztattott el. Wellington fővezérnek neveztetett ki, s a polgárság — mintegy 200 ezer nyi — önkénytes seregben egyesült.

A város egészen ostrom alatti kinézésű volt. A boltok bezárattak: a vendéglők, középületek kapui és ablakai vasrostélyokkal barricadeokkal láttattak el. Több helyeken védbarricadeok emeltek; a nemzeti bank egyik részében sorban, s elvihetésre készen állottak a pénzes zsákok; más része valóságos erősségi állapotba tétetett. Kocsik robogtak szét élelmi- és löszerekkel, szóval: mindenki valami nagyra volt elkészülve.

Ezek látására a Chartisták tervökkel felhagytak, s a belügyministernek tudára adták, hogy a petitio egy küldöttség által az alsóház elébe vitetvén a czélzott menet elmaradand. A néphez pedig egy békére, nyugalomra intő proclamatiót bocsátottak.

Hétfőn reggel 9 órakor a választmány tagjai Fitzroy-Squareben, szokott gyűlhelyökön voltak.

A titoknok egy rendőrségi iratot olvasott fel, melly által értesitetnek, hogy a petitio elfogadatik, de a processio eltiltatik. O'Connor ismét békére nyugalomra intett, de többek ingerülten szólottak, s végre egyik kiáltan: Helyünk többé nem itt, hanem a nép élén van, melly tán eddig már öldöstetik.

Erre mindnyájan kocsikka ültek, mellyek lohogókkal voltak felékesítve: Általános szavazat, — szabad élet vagy halál, s egyenlőség, feliratokkal. A petitiot egy négy lovas kocsin vitte.

A kitűzött helyre érkezvén, O'Connor szétszözlést javasolt, de nem igen hallgattatván, rosszul létről panaszkodott s elhajtott.

Ekkor egy kis zavar lön. Némelyek engedni, mások tovább haladni akartak, békítő és ingerlő szavak emelkedtek, míg nem a petitionális kocsin a nép közül sebesen elhajtott, s kevés idő múlva a tömeg csendesen szétszözlott.

Az alsóház tagjai rendkívül számosan mintegy 500-an jelentek meg a mai ülésben. Minden karzat kíváncsiakkal tömve volt. A constablerek karszékei mögött Lord Campbell s több felsőházi tagok, vagy Guizot s más nevezetes idegenek voltak láthatók.

A petitio megérkezvén a parquettere letétezt, s Feargus O'Connor következőleg mutatta be.

Bátor vagyok két petitiot mutatni be, az első 5 millió 760 ezer aláírást foglal magában. Ennyi név mellett ajánló szókra szükség nem lévén, felolvastatását kérem.

A petitio felolvastatik. Öt pontjai következők: 1. általános szavazat; 2. titkos szavazat; 3. census eltörlése; 4. képviselők fizetése; 5. évenkénti parlament, s az országnak a népesség szerénti vidékekre felosztása.

Lord Morpeth (nagy taps közt felkel). A status titoknoka mulhatlan foglalatosságai miatt jelen nem lehet, de nevében kijelenthetem, hogy bármilly eszmei legyenek is a petitioiban foglaltak iránt, ennyi aláírás iránt mindenesetre nagy tekintettel fog viseltetni.

A petitio 4 ember által elvitetvén, a ház a korona és kormány biztosítása iránti bill második felolvastatása iránt vitatkozott; O'Brien egy igen szenvedélyes beszédet tartott. A tanácskozás más napra halasztattott.

Itt közöljük az angol alsóházban april 11-én tartott, s a korona és kormány nagyobb biztosítása iránt bemutatott bill második felolvasása iránti viták közben mondott beszédjét Smith O'Briennek.

Biztosithatom e hazát — így szólott — hogy a bill által tervezett elhallgattatása egy egész panaszló népnek siker nélküli leend. Egy egész népet nem lehet elnémitani. (zaj.)

En kötelességek teljesítése végett vagyok itt, s azokat teljesíteni is fogom. Kijelentem önöknek, hogy ha az irlandi nép által kívánt jogok megtagadtatnak, Irland, ez év folyamában köztársasággá alakuland (megütődési jelek s oh! oh! kiáltások, a kérdésre.)

Miként felel az angol szabad elvű kormány — eltérőleg minden europai kormányoktól — egy vele szorosán egybekapcsolt ország jogos kívánataira? felel megrémítés és üldözés által, s pedig épen azon pillanatban, midőn külügyministerünk minden más országokat támogat szabadságharczaiban.

En árulóknak kiáltattam ki. En a királyné iránt tartozó hűséget osztom, de a parlament irántit nem; ha ez vétek, bűnös vagyok. Mig élek, mindig ki fogom itt nyilatkoztatni, hogy az angol parlamentnek Irland feletti uralkodása felforgatására teljes erőmből munkálni fogok.

(K. főügyész sir G. Greyhez és lord John Russelhez közeledik s velök pár heves szót vált.)

Igen, hangosan nyilvánitom, hogy inkább elfogadom a leggyalázatosabb halált, mintsem Irlandot tovább is olly bánásmód alatt görnyedni lássam, mint van 30 év óta.

En nem menék segélykeresés végett Franciaországba, de ha akartam volna, szép csapattal jöheték vissza (nevetés). Szerettem volna a nevetőket Franciaországban létem alatt látni (nevetés).

Tudom én, hogy Irland szabadsága csak fiainak bátorsága által kivívható, csak gyermekei vérevel megvásárolható, azért nem is akarhatám honomat idegen szuronyok védelme alá helyezni.

En Franciaországba, honfitársaim nagy részének felszólítására mentem, szerencsét kívánni az ideiglenes kormánynak azon trón bukása felett, melly a nép általi tiszteltetésre minden jogot eljátszott. Franciaországban — mint ezt mindenki tudja — Irland iránt élénk rokonszenvre találtam.

A civilizált világ minden felvilágosodott férfja olly szemmel nézi Irlandot, mint Anglia Legyelországot; s Europa minden felvilágosodott férfja Angliának Irland irányábani állását Oroszországnak Lengyelhon iránti állásához hasonlónak találja. (Halljuk).

Köszönetet mondok Nottingham tisztelt képviselőjének, (M. F. O'Connor) a chartisták által Irland iránt mutatott rokonszenveért. A chartistáknak panaszaik vannak a parlament ellen; rokonszenvők nem lepet meg, s azt irland nevében egész szívemből elfogadom. (Halljuk)

Kijelentem továbbá, hogy Irland felfegyverkeztesére magam is teljes erőből fáradoztam (felindulás; a dologra.)

Európának jelen körülményei közt mindenkinek fegyverben állani (oh oh). A kormány 30,000-nyi seregbe veti bizalmát, s azt gondolják önök, hogy az elég leend, egy szabadsága kivására felkeltt nép tüzét elnyomni, elfogni, s megfojtani!

A lovasság Irlandban nem használható, s a gyalogságra támaszkodni nem lehet. (Oh oh)

Vigyázzon Anglia, nehogy isolalva találja magát a tusában; vigyázzon, most helyzete két független köztársaság közt, mellyek oldalait nyomnak, igen criticus leendne. (Halljuk)

Végül még egyszer kijelentem, hogyha ez ügyben áruló van, az én nem vagyok.

Ha s kormány Irland önkormányzási jogát

meglagadja, ha azon szerepet játszdja, melyet Guizot és Metternich játszottak, ugy az árulók nem én és barátaim, hanem az első minister és társai leöndnek. (A szónok leültével a házban nagy ingerültség uralkodik.

A tegnap közlött levelek folytatásaul még a követhetőket véltük ösmertetésre érdekesekeknek.

A királynak.

Sir,

Itt küldöm Bressonnak egy magán levelét, melyet az éjjeli futár hozott. Hozzá csatolom Rumignynek egy épen most vett levelét is. Sajnálom, hogy tüstént nem mehetek a királyhoz irántok értekezni, de a mai futártól még némely elhalaszthatatlan leveleket kell elküldenem.

Hogy azonban a király ne kénytelenítessék véleményének hosszas megírására, bátorkodom levelem kézhez jutását Genie urra bizni, ki igen biztos ember, kinek, ha a király gondolja, szóbeli részletes utasítást is adhat. Én azt vélem legjobbnak, ha az infante Isabella (egy Brüsszelben lakó lengyelhez ment nőül) — mint maga is ajánlja — fivérével együtt ide jön. Ha egyszer a király oldala mellett lesz, majd gondoskodunk magaviseletének irányt adni.

Ha ezen véleményemet a király is osztja, rögtön irok iránta Rumignynek.

A legmélyebb sat.

Pénteken october 15-én 1848. Guizot.

Sir,

Szerencsém van a királynak sok mindent küldeni —

1. Rumignynek egy épen most kapott levelét, melly nekem semmikép nem tetszik. A dolog igen hosszura nyulik. De várunk kell.

2. Bulver egy különös levelének másolatát, melyet ez lord Aberdeenhez intézett don Enrique a „conqueror but not suitor“ (hódító de nem kérő) iránt, valamint lord Palmerston azon phrasisanak másolatát, mellyel don Enrique mint „the only fit“ (egyedül alkalmas) jelöltetik ki.

3. Most érkezett Madridi leveleket.

Egy hoszu levelet Jarnactól, mellyből láthatni, hogy lord Palmerstonnali párbeszédjében magát igen jól tartotta, s helyzetét véleményem szerint, előnyvel használta.

5. Leveleket Andre és Chasselouptól, mellyek a közvéleményeink által Turin és Frankfurtban előidézett jó hatásról szólnak.

Kérem a királyt, legyen olly jó, nekem mind ezen leveleket elolvasás és olvastatás után visszaküldeni.

A legmélyebb sat.

Hétfőn october 19. 1846.

Guizot.

Sir,

Van szerencsém a nekem adott leveleket visszaküldeni, kivéve a Rumignyét, mellyet ismétli figyelmes átolvasás végett megtartottam. Igen szeretném, ha infant Enriquet ismét hatalmunkba kerithetők. Semmi ennél hatályosabb nem volna a

Spanyolország iránti gonosz tervek kijátszására, s szerencsétlenségünkre az a Rumigny igen derék jó ember, de sem találékonyssággal sem tekintettel nem bir. Rábeszélést, elkülönzést, elragadást kellene használni az infantra nézve. Félek, hogy nem ért a dologhoz. Szeretnék valamely más eszközt feltalálni. Levelét majd később megküldöm a királynak.

Itt küldök még leveleket Bresson, Fontenay és Dalmatie-től.

A leg. sat.

Hétfőn octob. 19-ik 1840.

Guizot.

Sir,

Ezerszer a király véleményén vagyok, az els naptól fogva ugy gondolkozán mint ma. — Most több okom is van rá. Nem kétkedem, hogy ezt érezni fogják, mert a király szava határozandja meg becsüket.

A király lábaihoz borulok hűségesen és tisztelettel.

Paris, sept. 9-én.

Salvandy.

Sir,

Van szerencsém a királynak a standardot átküldeni. sat. . . . (itt némi érdektelen fecsegések következnek.) . . . —

Elutazásom eléggé bizonyítja, mennyire biztosnak hiszek mindent. A király olly dolgokat vitt véghez, mellyek az előtte itt hatalmasoktól lehetetleneknek tekintettek, a forradalmat rend és zavar nélkül, Napoleon munkáját zsarnokság és hódítások nélkül; a restauratiót népszerűtlenség nélkül, s most XIV. Lajost követve következősi jogot had nélkül.

A király lábaihoz teszem bámulatomat, tiszteletemet és hűségemet.

Paris 28. este 6 óraker.

Salvandy.

Franciaország.

A college de France ujonnan felállított tanszékei közül négyre az ideiglenes kormány négy tagjai nevezettek ki, még pedig:

Lamartin, a nemzeti jogok és egyezkedések történeteit, Armand Marast a magánjogot, Garnier Pages általános status gazdálkodást és bányászati statistiát, Ledru Rollin a francia és külföldi kormányok intézkedéseit illető tanszékekre.

A tanórákon díj nélkül jelenthetni meg.

A milanoi ideiglenes kormánynak a francia köztársaság ideiglenes kormányához intézett nyilatkozata így hangzik:

Öt napi elkeseredett harcz után, melly alatt nemzetünk a vitézség és nagylelkűség több példáit mutatá föl, leráztuk az osztrák jármot, s ideiglenes kormányt alakítottunk.

A had azonban még foj, s az osztrák scrogpusztító banditacsoportitá változott, szorongva fut ide s tova, éget és pusztít városokban mint falukon, az Addától Oglioig és Mincioig, mint látszik, Veronábai hátrálhatását akarván biztosítani.

A sardiniai király egy serget küldött számunkra, s maga is jön, az olasz szabadság örökös elneinek az alpokig üzésére segédül lenni.

A dolgok illy állásban visszatartóztatuk munkat minden politikai kérdésektől, s többször is ünnepélyesen kijelentettük, hogy a vész elvonnulta után a nemzetet illeti sorsa felett határozni.

Ez okból nem tettünk semmi lépést, a francia köztársaság általi elismertetésünk eszközlésére, mi várunk, míg bármilly alaku kormány leszünk, hogy Europa előtt felléphessünk, most még csak a vész és szükségesség kormánya vagyunk.

Azonban nem tehetük, hogy midőn polgártársaink egyik legtisztvisbikét, Poro Lajost, fegyvervásárlás végett Toulonba küldjük, általa a francia ideiglenes kormánynak tiszteletünk és rokonszenvünket ne tolmácsoltassuk.

Azon kormány, melly olly ünnepélyesen jelent ki, hogy „minden elnyomott nemzetiség oltalmára siet, — a világ legvitézebb és nemeslelkű nemzetének kormánya tudni fogja az utat, illy nehéz körülményeink közt segítségünkre lehetni.

Többet nem mondunk, nyilatkozatunknak semmi politikai vonatkozást adni nem ohajtván.

Éljen a francia köztársaság! éljen a független Olaszország.

Casati, Boromeo Beretta, Grubini.

Ministeri rendelet.

Nemtelen bujtogatások következtében a közrend, a személy- és vagyonbátorság tegnap botrányosan megháborított. Vannak, kik a népgyülések szabadságával visszaélnék. Az ország felelős ministeriuma a törvényes szabadság megóvása mint az ezzel válhatlan kapcsolatban lévő közrend fentartása végett teljes erélyvel akarván gyakorolni, a törvény nevében rendeli és parancsolja:

1) A tegnapi zavargások folytatói, előidézői, a békes polgárok személy- és vagyonbiztosságának megtámadói ellen bünvádi vizsgálat s bírói eljárás rendeltetett.

2) A kiket a törvény, közrend elleni bujtogatások miatt bünyösöknek találand, azok az okozott károkért s költségeikért is felelősékké tételnek.

3) A közönség felszólítatik, hogy zavarokra vezethető czéltalan csoportozásoktól óvakodjék. Meghagyatik egyszersmind, hogy ha a rendnek s nyugalomnak megzavarása akkép folytattatnék, s a csoportozat s az illető polgári hatóság biztosának a törvény nevében teendő háromszori felszólítására sem oszolnék el békesen, általa az elosztatás minden illy esetben fegyveres erővel fogcsközöltetni.

4) Nemcsak a rendnek s közcsendnek tekintete, hanem a nép jogainak sértetlen fentartása is megkivánja, hogy a népgyülések rendetlen zavarra és lázongó csoportozásokká ne fajuljanak e végre tehát Budapestet illetőleg rendőrileg ezen ideiglenesen rendeltetik:

Népgyülést senki össze nem hihat, ha csak annak idejét, helyét s világosan kifejezett célját a városi törvényhatóság elnökének 24 órával előbb be nem jelenti, s ha illy előleges bejelentés nélkül valaki négyülést hina össze, a hatóságnak kötelessége leend a népgyülést meggátolni, vagy ha már összejött, elszélesztetni. Az összehívó pedig rendőrileg feleletre vonatik.

Ha a kitzűött cél valóságos törvényességét

foglal magában, a törvényhatóság elnöke köteles annak összehívását eltiltani, s ki e tilalom ellenére mégis összehívja a népgyűlést, mint lázító fog a törvények nevében büntetelni.

A városi törvényhatóság elnöke köteles ügyelni arra, hogy a népgyűlés erőszakos kitörésekre át ne menjen, vagy annak kitűzött célja más valamely törvényszegési célra ne változzék, s illy esetben a népgyűlés azonnal el fog oszlattatni, s mind az, ki a népgyűlést összehitta, mind pedig azok, kik a kitörést vagy a kitűzött célnak átváltoztatását szónoklataikkal s biztatósaikkal eszközölték, feleletre s illetőleg törvényes büntetésre vonatnak.

Polgárok, midőn az ország szabadsága a törvényes rend által megszilárdításra vár, a rendháborítás a törvényes szabadságnak legnagyobb ellensége. A ministerium minden honpolgároktól, s különösen a személy- s vagyombátorság fentartásának nemes hivatásával megbízott nemzetőrsgégtől megvárja, hogy a törvény szentségének sértetlen tartására azon hazafiai erélylyel dolgozzék közre, melly a nyugtalan időkben a polgári erények legnagyobbika.

Nem a népnek érdekében cselekszik az, ki céltalan csoportozásokat eszközöl, s ámitó biztatóssal gyűjti össze a lakosokat, mert ez által a munkás napszámostól, az iparúzódtól, a kereskedőtől legdrágább kincsét, a munkára szükséges időt rabolja el. S midőn azt igéri, hogy a nép szük-

ségein segít, éppen akkor népinséget idéz elő, a munka és szorgalom megzavarása által.

A felelős kormány szent kötelességének tartja, minden kérelmet meghallgatni, minden jogszerű kívánatot törvényes hatalmának teljes erejével támogatni és teljesíteni: de törvényszegésre irányzott csoportozásokat eltűrnie nem szabad, s illy csoportozások erőszakos követelésének engedni soha nem fog.

A minister-elnök, a belügy- és igazságminister ezen rendelet végrehajtásával megbizatnak.

Pest, april 20. 1848.

Gr. Bathhány Lajos, Deák Ferencz, b. Eötvös József, gr. Széchenyi István, Szemere Bertalan, Klauzál Gábor.

Razzato olasz tisztnek a Constitutionelleben közzé tett leveléből a következőt olvastuk:

Az olaszoknak az austriai ezredekből hozzánk pártolása nem igen gyakori, ennek oka abban van, mert az olasz ezredek a németek közt felosztattak, s szüntelen szem előtt tartatnak, azonban igen hihető, hogy midőn csatára kerül a dolog, zavart és pusztitást visznek. véghez magok körül.

Brescia a támadásra készülve van. Husz ezer-nél kevesebb seregnek lehelten azt bevenni. Erősítésén szüntelen dolgoznak. — Minden szögleten egy tricolorral ékített nagy kereszt van feltűzve, minden bástyai védcsapatnál egy felfegyverzett pap van.

Két nap előtt némi zaj levén, több mint tíz papot láttunk a városból az ellenség elébe rohanni.

Maguk a szerzetesek is patrouilleroznak, s Brescia első megrohanásakor, egyik közülök két álglyut igen ügyesen igazgatott.

A legmagasabb állásu, leggazdagabb családbeli emberek vesznek részt a tusában. Csupán az én osztályomban két pap, két hercegi és két grófi egyén van.

Madrid a ilá.

A forradalom szikrája ide is elhatott, s m. hó 26-án gyújtott is. Elnyomatása jelenleg sikerült ugyan, de eloltva még nincsen, sőt lappangva terül el melege az egész országban, mig egy várralán órában hatalmas lángokban fog feltörni.

Több elfogatások történtek, de a hadi tanács már többeket szabadon bocsátott.

Tegnap este egy paltanás rémité fel ujolog a várost; egy rakéta volt. A pillanatra bezárt boltok a nyugalom visszatértével ismét kinyitattak.

## H i r d e t é s e k.

### Magyar Mihál

könyvárusnál Pesten megjelent és minden helybeli és vidéki hiteles könyvárusnál kapható:

### A „magyar forradalom napjai“

Irta Nyári Albert

1-ső füzet Vasvári arczképével csak 20 krajczár.

Az egész munka 12 füzetben 12 csinos arczképpel jelenik meg, s előfizetés útján csak 3 ft 20 pkrba kerül. Füzetenkint véve egy-egy huszas, s az elsővel az utolsó ára is leteendő. Hetenkint egy füzet jelenik meg, s ha az egész munka kész leendő, ára 6 pft-ra emeltetik.

A szöveg minden eddig megjelent illy tartalmu munkáknál bővebben és hűbben tárgyalatik. — Az arczképekből előlegesen csak Vasvárit, Bulyovszkyit, Jókait, Petőfit, Irányit, Vidácst, Táncsicst, Degrét igérjük, de a többiek is

ollyanok lesznek, kik magukat mint a forradalom kezdeményzői hősieks elszántság és tények által kitűntették.

Magyar Mihál mint kiadó, az egyetemi és kalap utca sarkán 410. sz. a.



### Gőzhajók járása.

Pestről Bécsbe naponkint, Győrrel kapcsolatban

Indulásóra: reggeli 7 óra.

Pestről Zimonyba minden kedden, lefelé Eszéken, fölfelé Titelen át.

„ „ minden pénteken lefelé Titelen, fölfelé Eszéken át.

„ Orsovára minden vasárnap, Galacz és Konstantinápolyal kapcsolatban az oláh részén.

„ „ minden csütörtökön, Galacz és Konstantinápolyal kapcsolatban a török részén.

„ Odessába april 9 és 23-án az ugyanezen napokon Orsovába induló gőzössel.

Indulásóra: reggeli 6 óra.

Szolnokból Szegedre minden kedden és pénteken reggel.

Szegedről Szolnokba minden vasárnap és szerdán reggel.

Pesten, april 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főugynöksége.

### Emich Gusztáv

nemzeti könyvkereskedésében Pesten uri- és kigyó-utca szögletén kaphatók:

**1848-dik évi magyar országgyűlésen alkotott törvénycikkelyek.**

8-rész borítékba fűzve 30 kr. p.

Megjelenik e lap **minden nap este.** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**